

No vispārējā mērķa līdz konkrētībai aizsardzībā:

Biotoņu direktīva – direktīvas objekti – Natura 2000

Viesturs Lārmanis

2011.07.18.

Sigulda

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

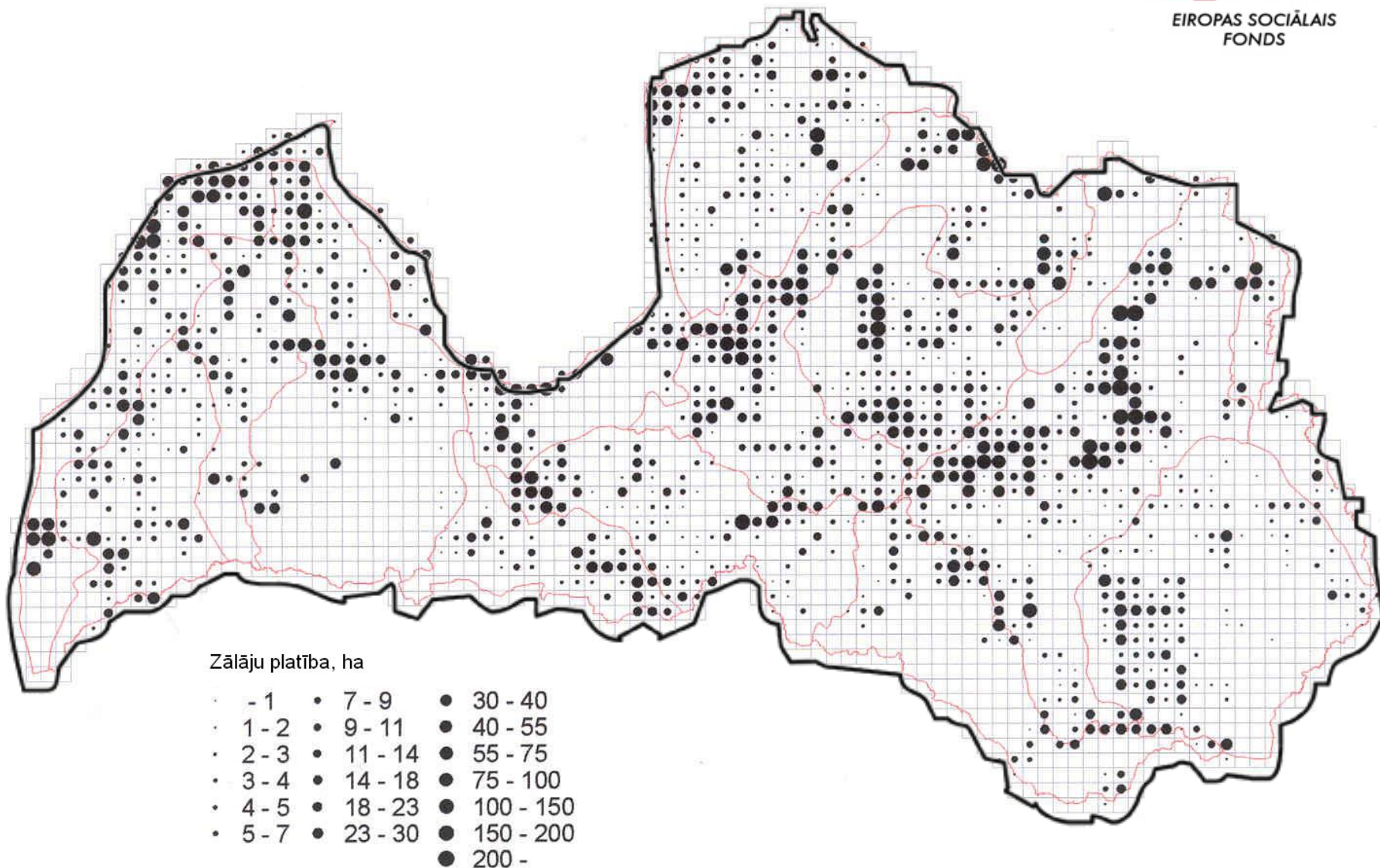
Kāds ir dabas daudzveidības stāvoklis Latvijā?

Vai mūsu valstī ir daudz neskartas dabas, cik pēc būtības aktuāli ir ES Direktīvu dotie uzstādījumi LV dabas vērtību sargāšanā, populāri priekšstati un faktiskais stāvoklis?

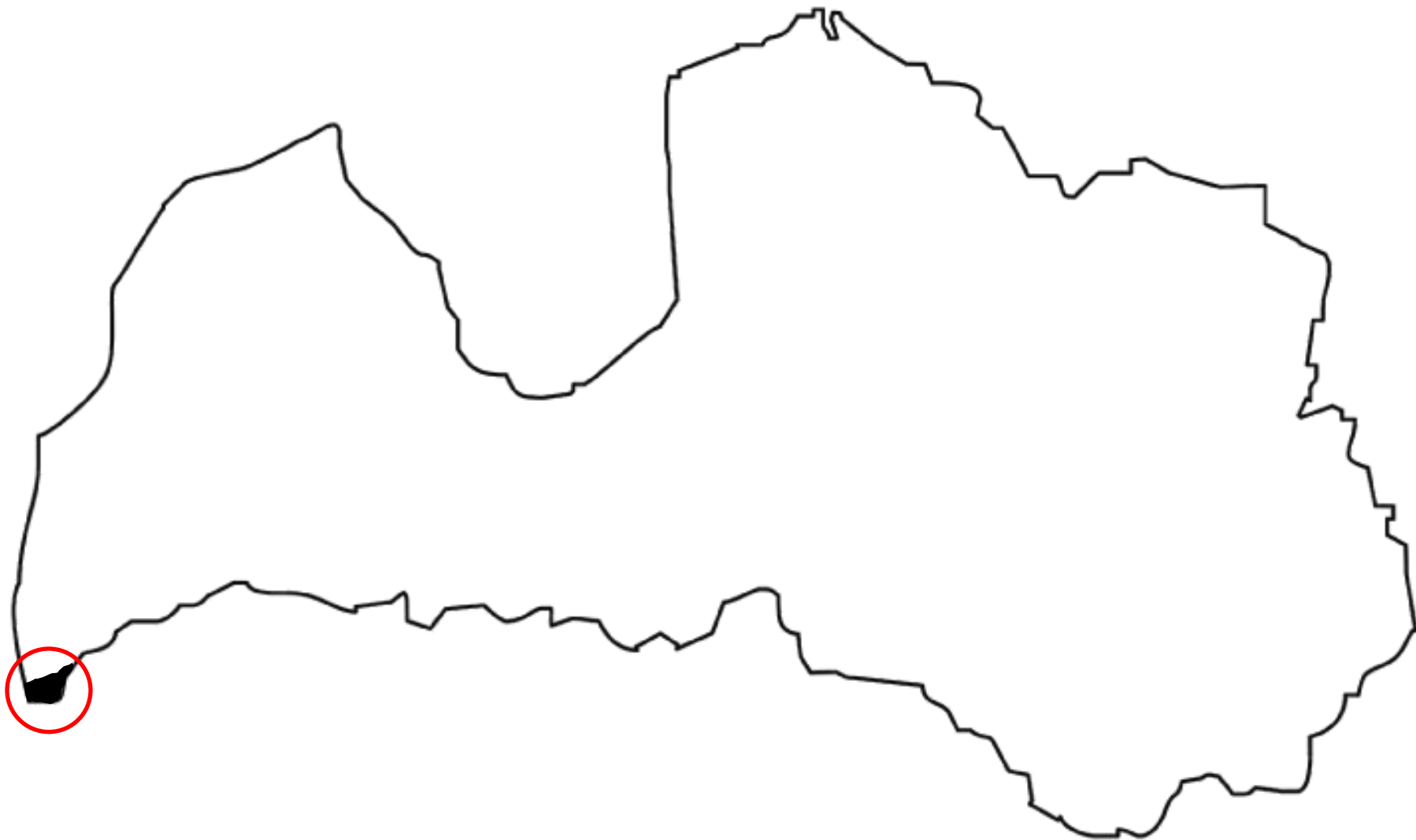
Kāds ir mūsu valsts dabas daudzveidības stāvoklis salīdzinājumā ar attīstītākām valstīm?

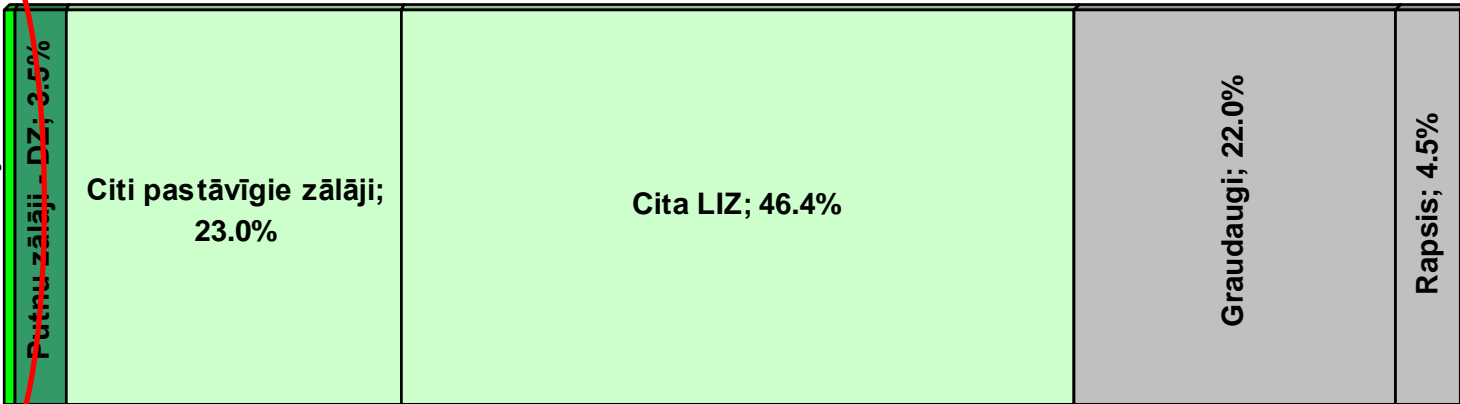
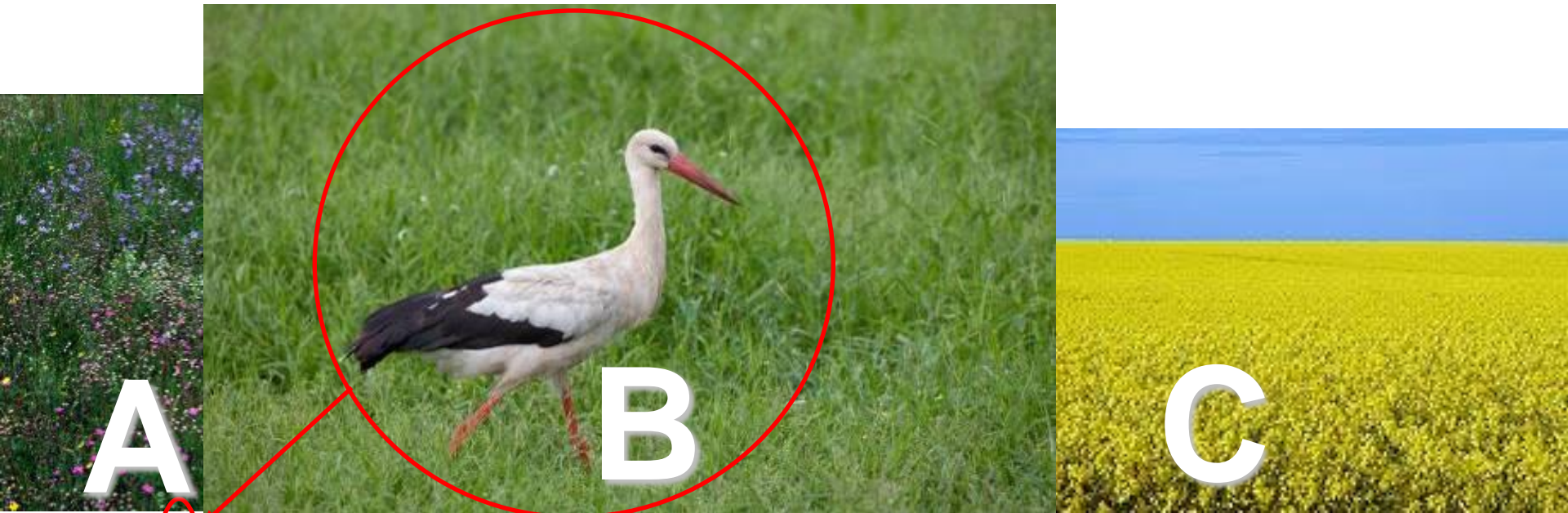
Cik daudz dabas vērtību ir patiesībā ?

Patiesībā ir tik

Kā izskatās, ja sadalām LV ainavu trijās daļās: relatīvi dabiskajā, daļēji degradētajā un stipri degradētajā ?

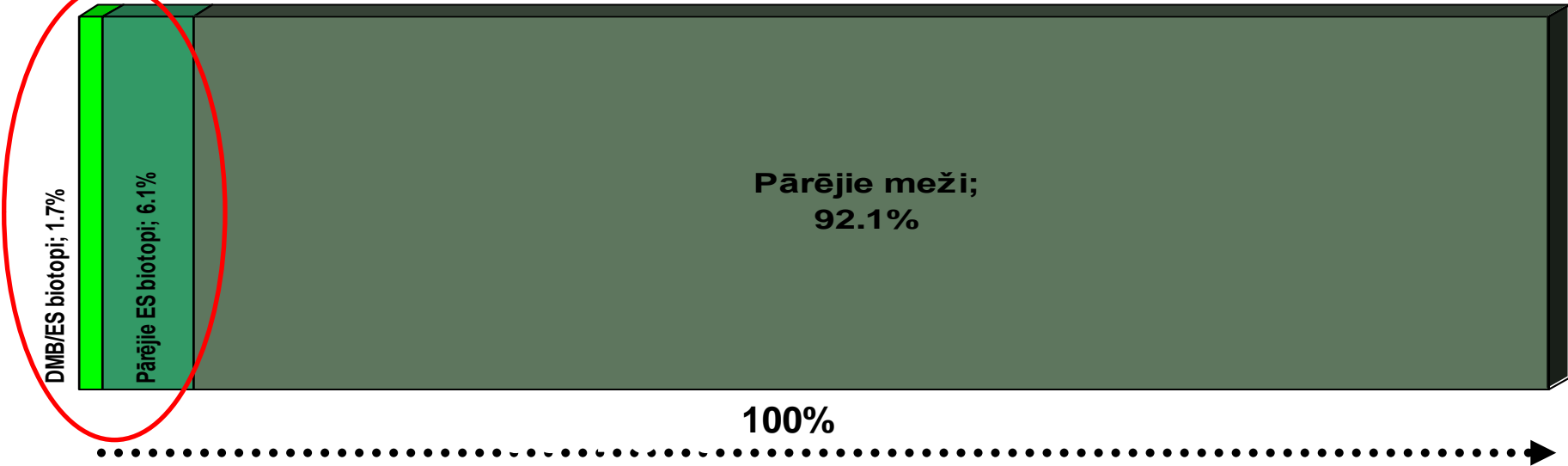

100% LIZ

No dabiskā uz pārveidoto

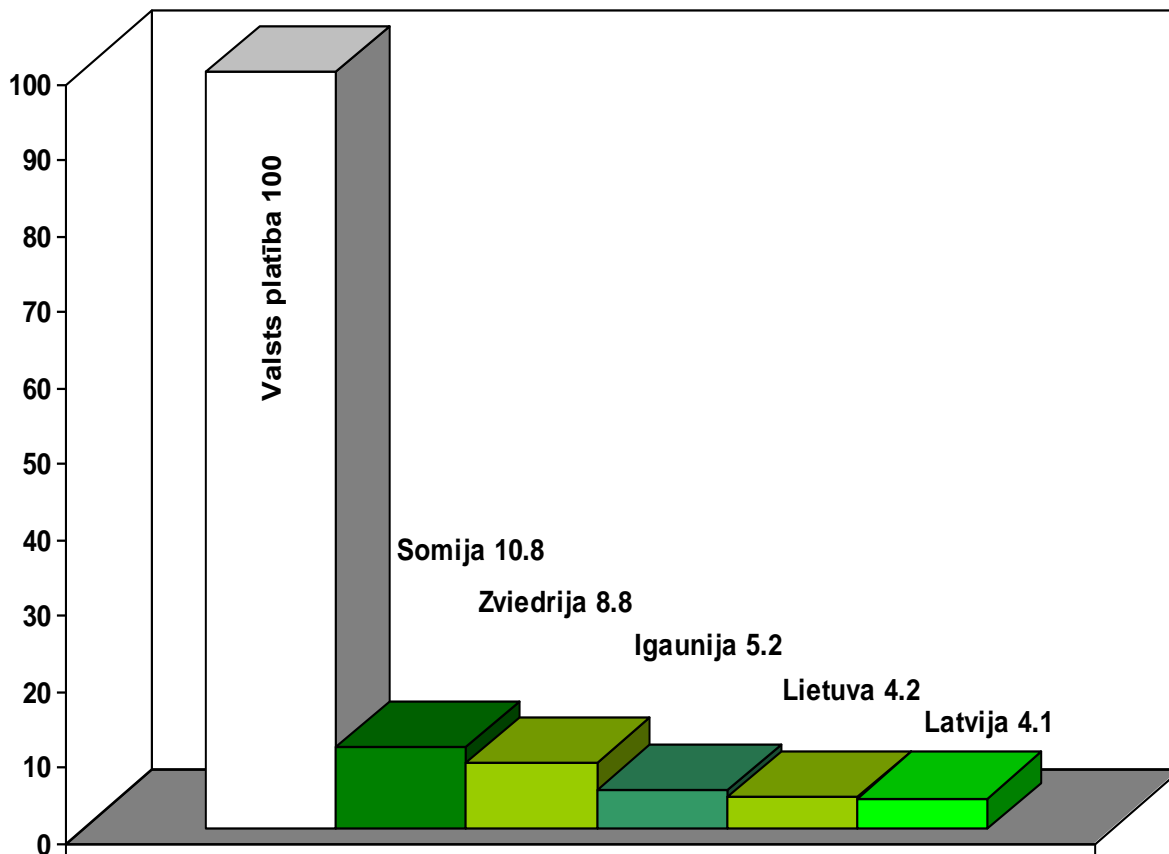
Kā izskatās, ja sadalām LV ainavu trijās daļās: relatīvi dabiskajā, daļēji degradētajā un stipri degradētajā ?

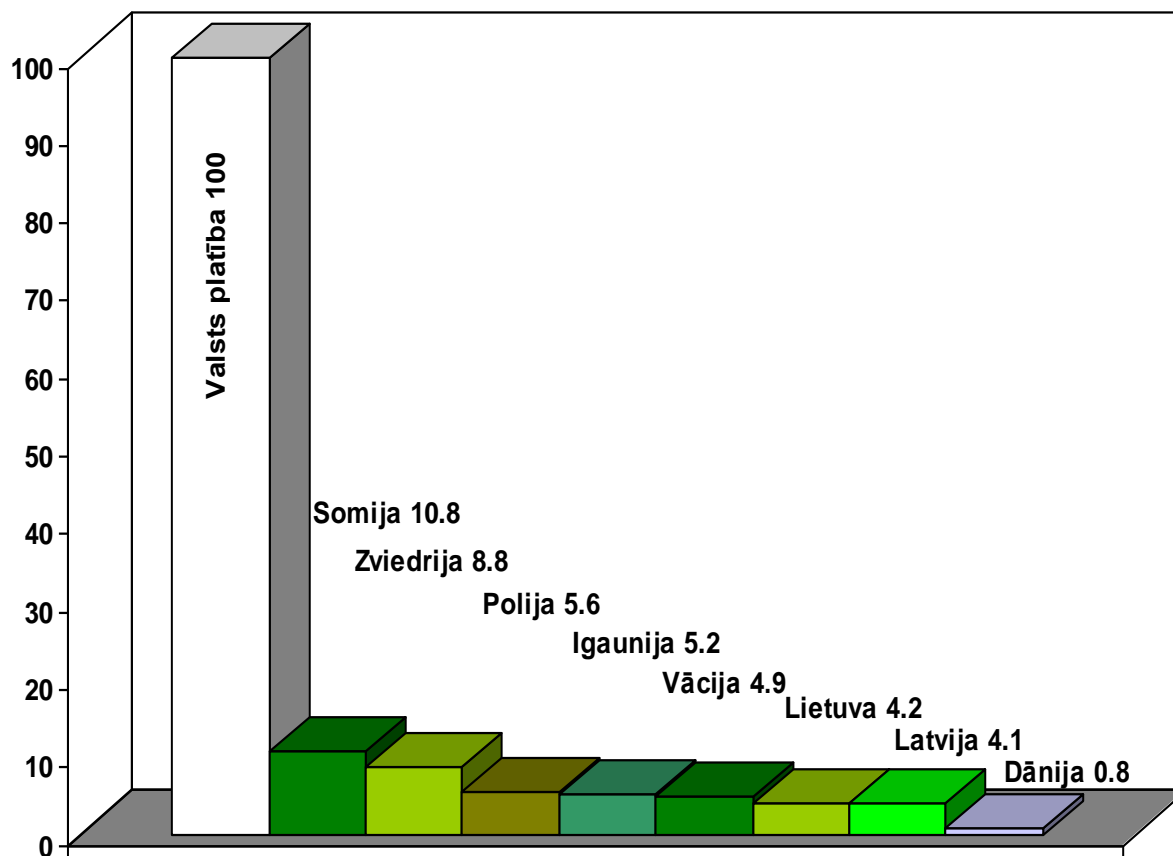
100%

No dabiskā uz pārveidoto

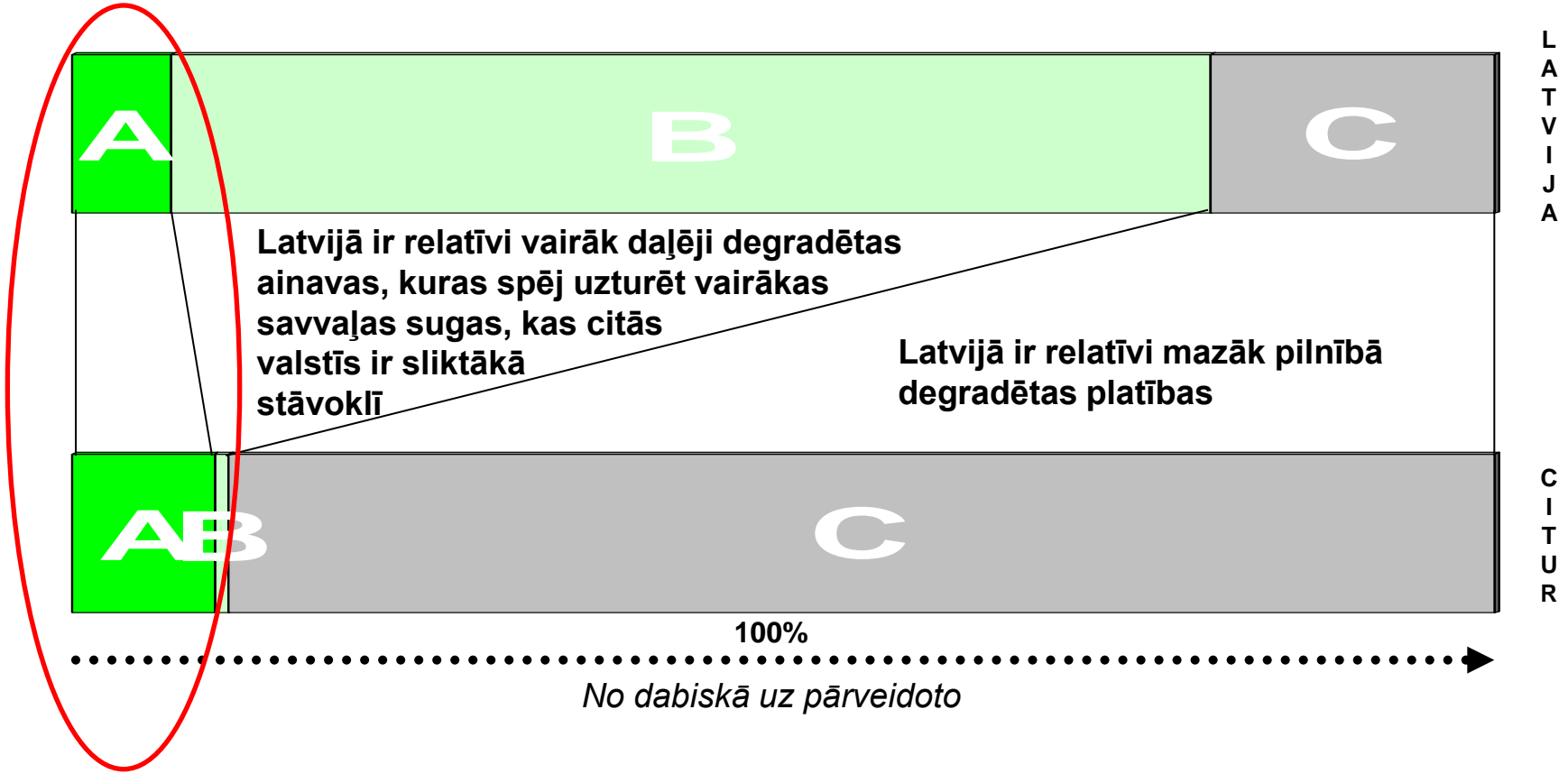
Latvija salīdzinājumā ar citām sava bioreģiona ES valstīm: ES nozīmes meža biotopu daudzums % pret valsts kopplatību

Latvija salīdzinājumā ar citām ES valstīm ap Baltijas jūru: ES nozīmes meža biotopu daudzums % pret valsts kopplatību

Latvijas dabas daudzveidība salīdzinājumā ar attīstītākām valstīm

Vismaz attiecībā uz mežiem un zālājiem Latvijā pat mazāk nekā vairākās attīstītās valstīs saglabājušās relatīvi visdabiskākās platības un tās acīmredzami turpina sarukt

SVARĪGI! Jāatceras, ka Latvijas lielais B nekompensē A zudumu, daudzas A sugas un to sabiedrības B ietvaros nespēj pastāvēt; jāatceras arī, ka A ir daudz augstāka nozīme daudzveidības aizsardzībā lielāka sugu piesātinājuma dēļ

Salīdzinājumam izmantotās skaitliskās proporcijas nebalstās uz precīziem datiem, tikai ieskicē spēkā esošo likumsakarību

Biotopu direktīva

- **Pievērš uzmanību iepriekš iezīmētajai, relatīvi visdabiskākajai – A daļai**

Biotopu un sugu aizsardzības statuss

1) Biotopu direktīvas 2.panta 1.punkts direktīvas mērķi attiecina uz **Eiropā esošo dalībvalsts teritorijas daļu (Latvijas gadījumā tā ir visa valsts)**, 2.panta 2.punkts nosaka, ka šī mērķa sasniegšanai **jāsauglabā vai jāatjauno** biotopiem **labvēlīgs aizsardzības statuss** un savukārt tā definīcija paskaidro, ka tas par labvēlīgu tiek uzskatīts, ja nodrošināta biotopa aizņemto **teritoriju stabilitāte vai paplašināšanās dabiskā areāla robežās** (tātad arī ārpus Natura 2000 teritorijām)

2) Direktīva nosaka pienākumu sasniegt rezultātu, t.i., ne vien sagatavot atbilstošus likumus u.tml., bet panākt biotopu reālu aizsardzību dabā

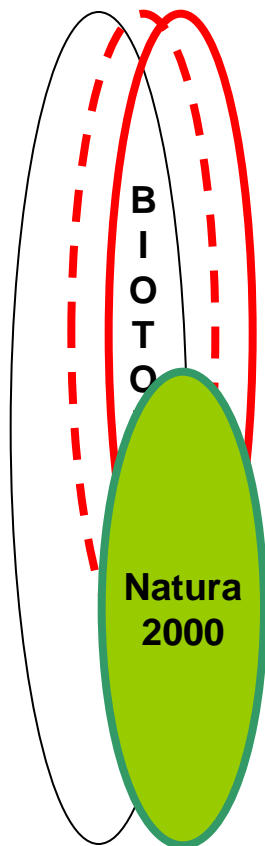
3) Labvēlīgu aizsardzības statusu raksturo skaitliski dati, kas jāizvērtē salīdzinājumā ar sākotnējo stāvokli (Latvijai tas ir Direktīvu objektu skaitliskais stāvoklis 2004.gadā; attiecībā pret Sugu un biotopu likumu tas ir stāvoklis 2000.gadā)

(-) Tikai 100% sākotnējā daudzuma vai **(+)**
vairāk = izpildītas saistības

Biotopu direktīvas juridiski-ekoloģiskā loģika

Liels mērķis

Saglabāt
dabas
daudzveidību
vismaz
esošajā
apjomā

Platības ir stabilas vai pieaug

Biotopam raksturīgo sugu statuss

9010*

9020*

9080*

9160

9180

...

Natura 2000 nosedz daļu no
kopējā mērķa īstenošanai
nepieciešamā

Gan valstī kopumā,
gan katrā
Natura 2000
teritorijā atsevišķi
ir jānodrošina katras
sugas un katra biotopa
labvēlīgs aizsardzības
statuss
un
tas tiek novērtēts ar
konkrētiem skaitliskiem
rādītājiem

Biotopu sākotnējais daudzums valstī ir fiksēts Latvijas iesniegtajos dokumentos ES, tam seko līdzī un tiek pieprasīta aizvien precīzāka informācija par notiekošo

Topik centra mājas lapas paraugs:

<http://biodiversity.eionet.europa.eu/article17/habitatsreport/?group=Zm9yZXN0cw%3D%3D&country=LV®ion=>

EIONET

European Topic Centre on Biological Diversity

SERVICES REPORTNET TOOLS TOPICS

You are here: Eionet » Biodiversity » Article 17 Web Tool » habitatsreport

Choose a group and then a country. Optionally, further refine your query by selecting one of the available biogeographical regions for that country.

NOTE: Texts in blue shows relevant information on mouse over and rows in italic shows data not taken into account when performing the assessments (marginal presence, etc.)

Group... Country... Bio-region... Filter

forests Latvia

Current selection: forests, Latvia, All biogeo zones.

ETC/BD treated member states' data														Texts in blue shows relevant information on mouse over					
Habitat	map	Bio	Range (km ²)				Area (km ²)				Struct. & funct.	Future prosp.	Overall asses.	Grided maps (km ²)				Quality	
			Surface	%XR	Trend	Ref.	Surface	%XA	Trend	Ref.				Range	%GR	Distrib.	%GD	Range	Coverage
9010* - Western Taiga	map	BOR	64589	7.1	=	64589	225	0.8	=	250	FV	FV	FV	73900	8	73900	8.9	G (2006)	M (2006)
9020* - Fennoscandian old broad-leaved deciduous forests	map	BOR	64589	21.2	=	64589	25	15.1	-	30	FV	XX	U1-	73900	19.5	73900	27.6	M (2006)	M (2006)
9060 - Conif. forests on or connected to glaciofluvial eskers	map	BOR	43518	7.3	=	43518	14	0.2	=	14	U1-	XX	U1-	49200	9.7	8000	2.1	M (2006)	M (2006)
9080* - Fennoscandian deciduous swamp woods	map	BOR	64589	7.9	=	64589	225	12.8	=	850	FV	FV	FV	73900	8.8	73900	13.3	G (2006)	M (2006)
9160 - Sub-Atlantic and medio-Europ. oak/oak-hornbeam forests	map	BOR	64589	31.9	=	64589	50	20.2	=	50	FV	FV	FV	73900	33.6	73900	48.7	M (2006)	M (2006)
9180* - Tilio-Acerion forest of slopes, screes and ravines	map	BOR	64589	26.9	=	64589	65	56.4	-	65	FV	XX	U1-	73900	26.8	73900	48.5	M (2006)	M (2006)
91D0* - Bog woodland	map	BOR	64589	7.2	=	64589	2000	12.1	=	2000	FV	FV	FV	73900	8.1	73900	11.7	M (2006)	M (2006)
91E0* - Alluvial forests with Alnus glutinosa & F. excelsior	map	BOR	64589	9.3	=	64589	31	8	-	35	U1-	XX	U1-	73900	10.2	73900	18.3	M (2006)	M (2005)
91F0 - Riparian mixed forest of Quercus robur, Ulmus laevis..	map	BOR	64589	48.1	=	64589	8	40.8	=	10	FV	FV	FV	73900	48.5	73900	94	M (2006)	M (2006)

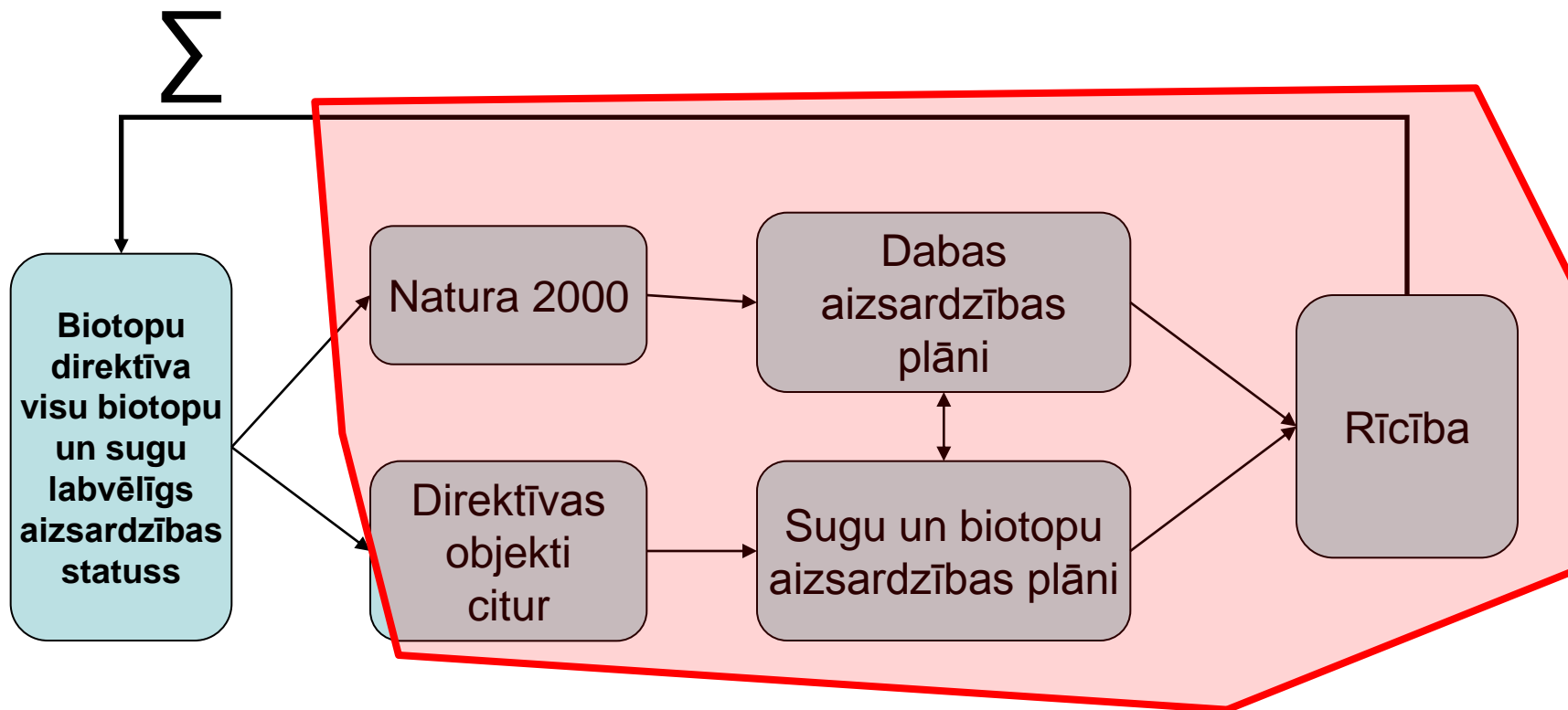
<http://bd.eionet.europa.eu/article17/habitatsreport/?group=Zm9yZXN0cw%3D%3D&country=LV®ion=>

Natura 2000 teritoriju biotopu daudzums un sugu sastāvs ir fiksēts t.s. Datu formā – tas ir dokuments, kurā starptautisku saistību līmenī faktiski atspoguļojas katras Natura 2000 mērķis un biotopu statuss teritorijas dibināšanas brīdī; tie ir skaitļi ar kuriem tiek salīdzināti vēlāki stāvokļi un pārbaudīts vai uzstādīto mērķi izdevies sasniegt – mērķtiecīgām rūpēm par datu formā norādītajiem objektiem un skaitļiem vajadzētu būt obligātai Dabas aizsardzības plānu sastāvdaļai

<http://natura2000.eea.europa.eu/#>

Atbilstošai rīcībai, kas izriet no Dabas aizsardzības plāniem un Sugu un biotopu apsaimniekošanas plāniem, būtu jānodrošina Labvēlīgs aizsardzības statuss sugām un biotopiem valstī kopumā un katrā Natura 2000 teritorijā atsevišķi

Dabas aizsardzības pārvaldes darba laukums

**Vai pašreizējā rīcība ir
mērķtiecīga biotopu un sugu
statusa nodrošināšanai ?**

Minimālais informācijas daudzums, kam jābūt Dabas aizsardzības plānā par katru Natura 2000 teritoriju par katru tās dabas vērtību; arī kartogrāfiski

Biotops	Platības pēc datu formas	Faktiskās platības	Platības labā stāvoklī	Platības, kas jāuzlabo	Jāatjauno hidroloģiskais režīms	Jāveic kontrolēta dedzināšana	Jāizcērt nevēlami e koki un krūmi	Jānogana
9010*	200 ha	230 ha	190 ha	40 ha		40 ha	25 ha	
9020*	110 ha	95 ha	90 ha	5 ha			3 ha	5 ha
91D0*	240 ha	250 ha	150 ha	100 ha	100 ha		40 ha	
...

Meklējam: "statuss", "9010", "3150"

[NP_Kemeri-02.pdf](#)

[DL_Babites_ez-09.pdf](#)

Paldies par uzmanību!

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ